

KADERBRIEF 2027-2030

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 11 december 2025

INHOUD

Inhoud.....	2
1. Inleiding	3
1.1. Proces vaststelling kaderbrief en begroting 2027	4
2. Beleidskaders 2027	5
2.1. Programma Toekomstbestendige Economie	5
2.1.1. Food.....	5
2.1.2. Innovatief MKB	5
2.1.3. Human Capital	5
2.2. Programma Verantwoorde Groei	6
2.2.1. Regionaal ruimtelijk programmeren	6
2.2.2. Natuur, water en landschap	6
2.2.3. Toekomstbestendige Landbouw	6
2.2.4. Wonen	7
2.2.5. Mobiliteit.....	7
2.2.6. Energie	7
2.2.7. Ruimtelijke economie	8
2.3. Programma Algemeen	9
2.3.1. Public Affairs & Communicatie.....	9
2.3.2. Deals, subsidies en fondsen	9
2.3.3. Ondersteuning gemeenschappelijke regeling & Economic Board	9
3. Financiële kaders 2027-2030	10
3.1. Prijsindexering budgetten.....	10
3.2. Meerjarenraming 2027-2030	11
3.3. Financiële uitdagingen	14
3.4. Risicoparagraaf	15

1. INLEIDING

Onze regio groeit snel en tegelijkertijd komen vele complexe vraagstukken samen zoals de stikstofcrisis, netcongestie en de waterkwaliteit. Samen zetten we ons in voor oplossingen om de landbouw perspectief te bieden, woningen te kunnen blijven bouwen, slim te investeren in bereikbaarheid en de natuur te herstellen. We werken samen aan een duurzame en sterke regionale toekomst langs twee lijnen: een toekomstbestendige economie en verantwoorde groei.

We zien dat gemeenten vanaf 2026 minder geld krijgen van het Rijk en dat heeft zijn weerslag op de kaderbrief van de regio. Tegelijkertijd start in 2026 de nieuwe Strategische Agenda 2026-2030 Regio Foodvalley: 'Onderneemt Natuurlijk!'. Een agenda met hoge ambities wat vraagt om toewijding, mensen (capaciteit) en voldoende financiële middelen. Helaas moeten we constateren dat met de kennis van nu de middelen en ambities vanaf 2027 uit elkaar lopen. Er zit een tekort op beide programmalijnen van de strategische agenda: 'Toekomstbestendige economie' en 'Verantwoorde groei'. Momenteel vinden diverse gesprekken plaats om dit tekort te dichten en een structurele dekking te organiseren met als uitgangspunt de 0-lijn. Alle inzet is erop gericht om een structurele financiering te presenteren tijdens de Ontwerpbegroting 2027 die in april 2026 aan u wordt voorgelegd. We zien hiervoor voldoende kansen.

Dat regionaal samenwerken loont is o.a. zichtbaar in de diverse (Rijks)middelen die de regio toegekend heeft gekregen. Afgelopen jaar mochten we de toekenning Regio Deal II ontvangen. Hiermee wordt €50 miljoen in onze regio geïnvesteerd langs drie lijnen: verantwoord groeien, regionaal ontmoeten en innovatief ondernemen. De provincie Gelderland heeft €15 miljoen beschikbaar gesteld voor voorzieningen die nodig zijn vanwege de groei in onze regio. Daarnaast heeft het Rijk een positief besluit genomen over onze gezamenlijke aanvraag die is ingediend voor de regeling Woningbouw op Korte Termijn (WoKT). Deze aanvraag richt zich op de aanleg van doorfietsroutes die Barneveld met Wageningen verbindt en een aftakking krijgt richting Veenendaal en Ede. Het Rijk stelt €43,2 miljoen beschikbaar voor de aanleg van deze regionale doorfietsroutes. Samen met extra investeringen van de provincie Gelderland en regiogemeenten wordt in totaal €66,8 miljoen geïnvesteerd in duurzame mobiliteit. Deze toegekende middelen dragen bij aan een (schone en duurzame) bereikbaarheid van bestaande woningen en ruim 4.000 nieuwe woningen in de regio. Deze bedragen samen betekent een investering van ruim 100 miljoen in onze regio. Iets waar we samen aan gewerkt hebben en trots op mogen zijn!

Ons Uitvoeringsplan Stikstof past goed in de Aanpak Veluwe van het Rijk en de provincie Gelderland. Deze aanpak richt zich op het robuuster maken van de natuur en het verlagen van de stikstofemissies. Voor de Aanpak Veluwe is €300 miljoen vrijgemaakt, waar ook onze regio van profiteert. De aankomende tijd zal er concreter zicht komen op deze aanpak.

Dit maakt ons ondanks zorgen om de financiën en de beperkte executiekracht optimistisch. We weten in de regio als geen ander dat de beste manier om vooruit te komen is, door samen de schouders eronder te zetten.

Namens het Dagelijks Bestuur van Regio Foodvalley,

Monique Esselbrugge
Directeur

René Verhulst
Voorzitter

1.1. PROCES VASTSTELLING KADERBRIEF EN BEGROTING 2027

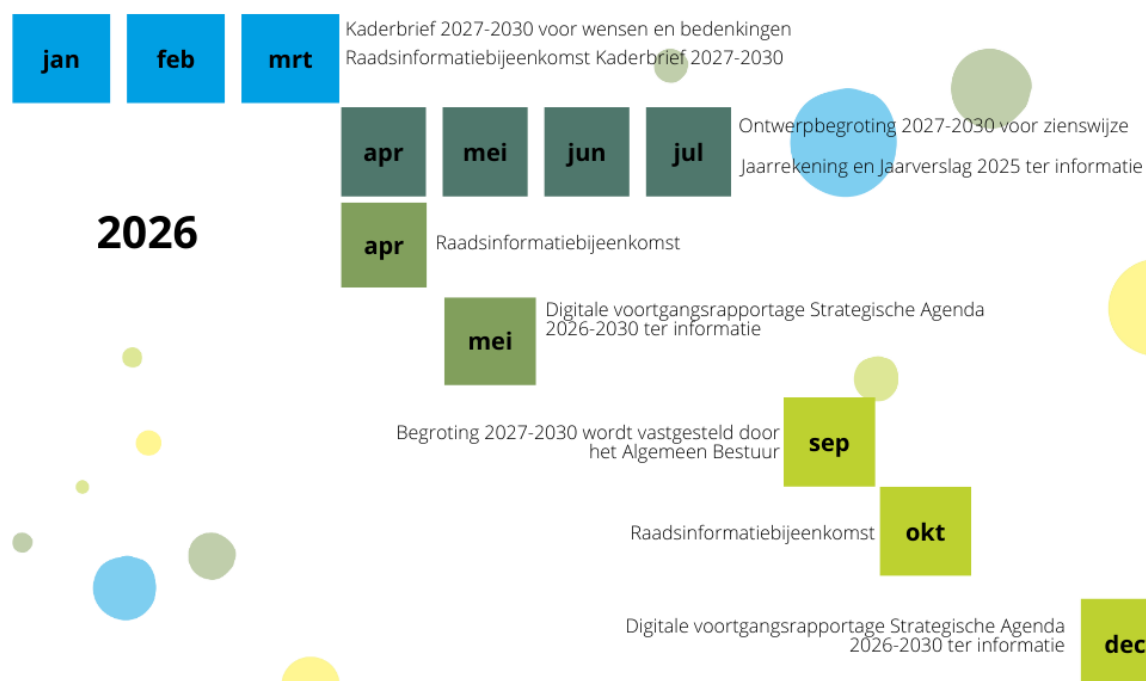
Kaderbrief (uiterlijke aanlevertermijn 15 januari 2026)

4 december 2025	Regiodag
10 december 2025	Dagelijks Bestuur
11 december 2025	Algemeen Bestuur
12 december 2025 - 15 maart 2026	Behandeling raden (wensen en bedenkingen)
7 januari 2026	Regiocommissie
14 januari 2026	Raadsbijeenkomst

Begroting (uiterlijke aanlevertermijn 15 april 2026)

1 april 2026	Ontwerpbegroting in Regiodag
10 april 2026	Ontwerpbegroting in Algemeen Bestuur
11 april 2026 - 15 juli 2026	Behandeling raden (zienswijze)
4 september 2026	Vaststelling Begroting 2027 door Algemeen Bestuur
Uiterlijk 15 september 2026	Indiening begroting bij Gedeputeerde Staten Gelderland

P&C-cyclus Regio Foodvalley 2027-2030

Figuur 1

2. BELEIDSKADERS 2027

De Strategische Agenda en het Werkprogramma 2026 - 2030 dienen als onderlegger. In deze documenten staan onze ambities, doelen en hoofdactiviteiten vermeld.

2.1. PROGRAMMA TOEKOMSTBESTENDIGE ECONOMIE

2.1.1. Food

Vanaf 2026 gaan we ons veel meer richten op de samenwerking met de partners binnen de Triple Helix en maatschappelijke organisaties voor de ontwikkeling van het toekomstbestendig voedselsysteem. We richten ons op het versterken van het agrifood eco-systeem. Dit doen we met partners in de regio zoals Startlife, Oneplanet en anderen. In 2026 wordt bepaald welke stappen nodig zijn. Daarnaast richten we ons op het bieden van ruimte aan food en food gerelateerde bedrijven. De ruimtelijke economische visie die in 2026 wordt opgesteld biedt hiervoor een belangrijk kader. We organiseren in 2027 minimaal één congres waarmee we tegelijkertijd onze regio profileren als het internationaal toonaangevend foodcluster. We blijven investeren in de alliantie [FoodNL](#). Deze alliantie van vier voedselregio's in Nederland bundelt krachten om beter op te komen voor onze regionale belangen in Europa.

2.1.2. Innovatief MKB

Een innovatief en toekomstbestendig midden- en kleinbedrijf (mkb) vormt de basis voor onze economie. Het mkb is de motor van onze economie. Ongeveer 60% van de werkgelegenheid en toegevoegde waarde komt hier vandaan. In Regio Foodvalley gaat het om circa 39.000 bedrijven (waarvan 70% eenmanszaken) en 195.000 banen. Daarmee draagt het mkb sterk bij aan de brede welvaart in onze gemeenten. Om ook in de toekomst succesvol te blijven, moeten bedrijven aan de slag met thema's die bepalend zijn voor de toekomst zoals digitalisering, dataficering en AI, circulariteit et cetera. In 2026 wordt het versnipperde regionale aanbod van diensten toegespitst op behoeften van het regionale mkb, hier is in 2025 een start mee gemaakt. FOV Foodvalley (Federatie Ondernemerskringen Valleiregio Foodvalley) speelt een regierol in de informatievoorziening naar het brede mkb, wij faciliteren deze rol. We gaan expliciet sturen, waar mogelijk op impact maken voor een betere regio. We leggen een focus bij koplopers, die passen bij het economische profiel van de regio. Hiervoor worden indicatoren opgesteld als onderdeel van de brede welvaart monitor die door de Christelijke Hogeschool Ede (CHE) wordt ontwikkeld. Tot slot bouwen we verder met het [Living Lab Regio Foodvalley Circulair](#). De focus ligt op concrete plannen met impact. Deze initiatieven krijgen ondersteuning vanuit het Living Lab.

2.1.3. Human Capital

We staan voor de uitdaging om voldoende en duurzaam inzetbare arbeidskrachten te behouden. Dit pakken we op met partners via onze Human Capital Agenda. Via deze agenda bouwen we aan een robuust leer-werk ecosysteem voor techniekbreed (incl. food en ICT) waarbij wordt samengewerkt door bedrijfsleven en onderwijs in een hybride Techniekcentrum. We willen talent en vakmanschap vergroten en binden aan Regio Foodvalley. Werkgevers uit het mkb geven we handvatten en instrumenten om een goede werkgever te zijn, waarbij de verbinding naar het Regionaal WerkCentrum Foodvalley en het inzetten van inclusieve technologie onderdeel zijn. We helpen werkenden en niet-werkenden zich te ontwikkelen via paden voor Leven Lang Ontwikkelen: hier zit zowel bij- als nascholing, maar ook zij-instroom in.

2.2. PROGRAMMA VERANTWOORDE GROEI

2.2.1. Regionaal ruimtelijk programmeren

Regionaal ruimtelijk programmeren is onze aanpak om tot ruimtelijk structurerende keuzes voor de lange termijn te komen. Dit gebeurt door een bestuurlijke cockpit. Zij beoordeelt en/of toetst de gebiedsplannen (anno 2025 zijn dit er negen), de onderlinge samenhang en of de regionale doelen worden gerealiseerd. Hiervoor zijn verschillende monitoringsinstrumenten en aanpakken ontwikkeld. Dit moet resulteren in een regionaal dashboard dat inzicht geeft waar we staan met de NOVEX-opgaven. We stellen tevens een onderzoeks- en investeringsagenda op. Op onderdelen hebben we nog een kennisachterstand en tegelijkertijd hebben we onderbouwing nodig voor de zaken die we van anderen nodig hebben.

2.2.2. Natuur, water en landschap

De thema's 'Natuur, water en landschap' en 'Toekomstbestendige landbouw' zijn zeer nauw verbonden, omdat een toekomstbestendige landbouw gaat over praktijkvernieuwing waardoor bodem- en waterkwaliteit, landschappelijke waarden en biodiversiteit worden versterkt. Andersom is versterking van het natuurlijk systeem niet alleen belangrijk voor een gezonde leefomgeving, maar ook voor volhoudbare gezonde voedselproductie.

Het streven is om in 2026 een gezamenlijke werkwijze en aanpak te ontwikkelen voor Basiskwaliteit natuur en de groenblauwe dooradering, inclusief een monitoringsvoorstel. Die werkwijze willen we in 2027 borgen in de praktijk van de ruimtelijke planvorming bij onze gemeenten. Onder voorbehoud van toekenning in de Regio Deal II start in 2026 een meetnetwerk voor bodem en water. Dit wordt in 2027 uitgebouwd. De resultaten gaan we betrekken bij het ontwikkelen van doelsturing in de landbouw en bij monitoring van de wateropgaven.

In 2026 starten we de planvorming voor tenminste één, maar mogelijk meer uitloopgebieden, mits de financiële middelen toereikend zijn. De uitvoering start in 2027 en zal enkele jaren in beslag nemen. Wat er in 2027 gerealiseerd kan worden is afhankelijk van het verloop van de planvorming.

2.2.3. Toekomstbestendige Landbouw

Op dit moment zijn we bezig met de uitwerking van het Uitvoeringsplan Stikstof en Aanpak Veluwe. Omdat de uitwerking hiervan nog moet plaatsvinden en nog onzeker is of tijdig aan de randvoorwaarden m.b.t. regelgeving en financiering wordt voldaan, weten we nog niet wat we in 2027 kunnen realiseren. Doel is dat de natuur verbetert en er weer (natuur)vergunningen verleend kunnen worden voor economische en ruimtelijke ontwikkelingen. Mogelijk vergt het in 2027 nog besluitvorming over regelgeving.

We zetten de meetnetwerken in voor handelingsperspectief boeren, monitoring en doelsturing. Een aantal kerndoelen voor (eind) 2027 is dat het aantal boeren dat meedoet in het bedrijvennetwerk is opgeschaald naar 80 en de benchmark-aanpak met een dashboard is ontwikkeld. Er is een rapportage met monitoringsinformatie over luchtkwaliteit en stikstofdepositie en voor 8 veehouderijen loopt een proces voor een doelvoorschriftenvergunning.

Als we middelen vanuit de Regio Deal toegekend krijgen, is het Landbouwnetwerk Regio Foodvalley versterkt tot een samenwerking waarbij de hele Regio Foodvalley duurzame landbouwpraktijken worden uitgetoetst en deze zoveel mogelijk worden geborgd in vergunningverlening en verdienmodellen. Dit vindt plaats in een setting met studiekeringen en andere vormen van kennisdeling, waar ook overheden in deelnemen om o.a. regelgeving te wijzigen als die de goede ontwikkelingen in de weg zitten. We realiseren deze werkwijze in de Utrechtse gemeenten van Regio Foodvalley, omdat deze vanuit de provincie Utrecht al wordt gefinancierd.

In 2026 wordt gewerkt aan voorstellen voor gezamenlijk (ruimtelijk) beleid om een aantrekkelijke regio te blijven en te worden voor agrarische bedrijven die bijdragen aan een toekomstbestendig voedselsysteem. De verwachting is dat één of meer voorstellen in 2027 in gemeentelijk beleid

geïmplementeerd kunnen worden. Tot slot verwachten we in 2026 een project of pilot onder het Schone Lucht Akkoord voor te bereiden welke in 2027 kan worden uitgevoerd. Het is nog niet bekend wat voor soort project.

2.2.4. Wonen

Het hoofddoel binnen dit thema is het terugdringen van het woningtekort in Regio Foodvalley door voldoende en betaalbare woningen te realiseren en door passende huisvesting te bieden aan aandachtsgroepen. Ook moeten we voldoende plancapaciteit op de lange termijn (2040 en verder) realiseren.

In 2027 actualiseren wij de woningbouwcijfers en plancapaciteit via de publiek private monitor die we in gezamenlijk opdrachtgeverschap met de Stichting Vastgoedmonitor hebben opgezet. Hiermee houden we zicht op de voortgang van woningbouwprojecten en kunnen we bijsturen waar nodig. We faciliteren en organiseren door partijen samen te brengen in bouwberaden en de versnellingstafel, zodat projecten sneller van de grond komen en knelpunten worden opgelost. Daarnaast werken we aan beleidsontwikkeling, zoals de aanpassing van de huisvestingsverordening en afspraken over ouderen- en aandachtsgroepen. Tot slot versterken we de samenwerking met publieke en private partners, waardoor draagvlak en gezamenlijke verantwoordelijkheid ontstaat voor het realiseren van de woningbouwdoelen.

2.2.5. Mobiliteit

In 2027 zetten we in op het versterken van het mobiliteitsnetwerk. Denk hierbij aan het oplossen van de knelpunten zoals de A1/A28 Knooppunt Hoevelaken, A1/A30 en de Rijnbrug. Regionale belangen in bovenregionale dossiers worden geborgd en effectieve lobby ingezet. We prioriteren binnen de regionale bereikbaarheidsagenda, waarbij ingezet wordt op maatregelen die veel impact hebben om maximaal resultaat te boeken. We verwachten dat de focus deels zal verschuiven van realiseren van extra capaciteit naar slimmer benutten van de bestaande capaciteit. Door slimmer gebruik te maken van data en nieuwe technieken voor verkeersmanagement. Tot slot ontwikkelen we de aanpak 'slim en duurzaam' door. Om werkgevers in de regio te faciliteren is een mobiliteitsmakelaar beschikbaar voor ondersteuning.

2.2.6. Energie

Binnen het thema Energie werkt Regio Foodvalley de komende jaren aan de energietransitie en oplossingen voor het volle stroomnetwerk (netcongestie). Dit vraagt een doorontwikkelde Regionale Energie Strategie. Ook in 2027 blijven we werken aan het realiseren van de huidige RES doelen en de grootschalige opwek van wind- en zonenergie en energiebesparing. Maar ook aan een bredere energiemix. De werkplaatsen waterstof en biogas gaan resultaat opleveren. Het doel is dat ook in 2027 minder energie wordt gebruikt dan het voorgaande jaar (1,5%). De verbreding van de aanpak heeft niet alleen betrekking op de aanbod kant, maar ook op de vraagkant van energie en de benodigde infrastructuur. In het energiesysteem van de toekomst komen energie aanbod, -vraag en infrastructuur bij elkaar. Dit vraagt een ruimtelijke vertaling.

Uitgangspunt is dat energie een mede-sturend principe is voor gebiedsontwikkeling. In 2027 wordt op gebiedsniveau de impact onderzocht die ruimtelijke/ economische ontwikkelingen hebben op het samenhangend energiesysteem, zoals nieuwe en bestaande gebouwde omgeving, nieuwe en bestaande bedrijven(terreinen) en mobiliteit. Een belangrijk aandachtspunt daarbij is dat naast een centraal georganiseerde infrastructuur ook een regionaal georiënteerd, decentraal energiesysteem nodig zal zijn. Dit vraagt om keuzes met betrekking tot wie daarin gaat investeren en eigenaarschap. Nieuwe wetgeving maakt het mogelijk dat in 2027 energiegemeenschappen stroom gaan delen. De regio ondersteunt lokaal eigenaarschap en door te verkennen hoe de energietransitie bij kan dragen aan de regionale werkgelegenheid. Andere thema's zijn: zon op dak, smart energy hubs en energiebesparing bij bedrijven. We continueren de publiek private samenwerking binnen het Regionaal Energieteam Bedrijven.

Warmte speelt een belangrijke rol in de energietransitie en heeft veelal een lokaal karakter. De regio ondersteunt de gemeenten in de warmtetransitie, maakt samen met gemeenten en andere stakeholders concrete plannen om de potentie van bovenlokale warmtebronnen (Valleikanaal, geothermie) te benutten, stemt met de stakeholders af waar kennisdeling gewenst is en gezamenlijk optrekken kan bijdragen aan het versnellen van de warmtetransitie.

2.2.7. Ruimtelijke economie

Zoals in de Strategische Agenda staat streven we naar het optimaal benutten van de beschikbare ruimte voor werken. In ons ruimtelijk economisch beleid bieden we met voorrang ruimte aan food- en foodgerelateerde bedrijven. We gaan regionaal samenwerken in het accommoderen van bedrijven die ruimte zoeken en passen binnen ons economisch profiel en waardevol zijn voor onze kennis- en innovatie ecosystemen. In 2026 ontwikkelt de regio een visie op de ruimte voor onze toekomstbestendige economie. Deze visie vergt wellicht nog besluitvorming in 2027 en vormt een belangrijk kader voor de projecten en activiteiten in 2027. Ook realiseren we de afspraken zoals afgesproken in het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) 2026-2030. We monitoren leegstand, ruimtegebruik, economische en ruimtelijke informatie. Knelpunten en kansen worden bestuurlijk geagendeerd.

2.3. PROGRAMMA ALGEMEEN

Dit programma richt zich op de strategische ondersteuning van de gemeentelijke samenwerking (de gemeenschappelijke regeling) en de triple helix samenwerking zoals vormgegeven in de Economic Board.

2.3.1. Public Affairs & Communicatie

Regio Foodvalley wil zich blijven positioneren als toonaangevende regio in food- en landbouwinnovaties. Daarvoor wordt momenteel een strategisch public affairs-plan opgesteld en uitgevoerd, met duidelijke lobbydoelen richting nationaal en Europees beleid. Een aantal prioritaire lobbydossiers heeft Regio Foodvalley succesvol op de agenda staan bij het Rijk en EU, met zo mogelijk aantoonbare beleids- of subsidieresultaten. We trekken samen op met drie andere foodregio's in Nederland onder vlag van [FoodNL](#). Met FoodNL organiseren we werkbezoeken aan de European Week op Regions (EWCR) en de Grüne Woche.

Daarnaast is een sterke profilering en één integraal verhaal van de regio van groot belang. Er is een strategisch communicatieplan opgesteld en er worden communicatiecampagnes ontwikkeld om projecten en innovaties zichtbaar te maken en de bekendheid van de regio te vergroten. We bouwen aan één krachtig regiomerk: herkenbaar en onderscheidend. Zo wordt Regio Foodvalley lokaal, nationaal én internationaal stevig op de kaart gezet. In 2027 worden minimaal twee communicatiecampagnes uitgevoerd die innovaties en successen van de regio breed uitdragen. En er worden minimaal twee netwerkbijeenkomsten georganiseerd waarmee we ontmoeting en verbinding faciliteren.

2.3.2. Deals, subsidies en fondsen

We leveren het overkoepeld programmamanagement en communicatie voor de tweede Regio Deal. De focus ligt op verantwoord groeien, regionaal ontmoeten en innovatief ondernemen. Het regiobureau zorgt voor een jaarrapportage over de resultaten en impact op de regio. Daarmee bieden we inzicht hoe elke geïnvesteerde euro leidt tot economische en maatschappelijke waarde. De kosten die hiermee gepaard gaan worden gedekt uit de middelen van de Regio Deal.

Voor actieve verkenning op kansen voor nieuwe subsidies op provinciaal, nationaal en Europees niveau zijn geen middelen beschikbaar. We zullen in 2026 onderzoeken of het mogelijk is om deze rol toch op te kunnen pakken.

2.3.3. Ondersteuning gemeenschappelijke regeling & Economic Board

We stellen de producten van de P&C-cyclus (kaderbrief, (ontwerp)begroting en jaarverslag) op volgens de afspraken vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling. We bereiden het bestuurlijk besluitvormingsproces (portefeuille-overleggen op de Regiodag, dagelijks bestuur en algemeen bestuur) voor. Ook ondersteunen we de Regiocommissie die minimaal vier keer bijeenkomt en organiseren we ongeveer drie raadsinformatiebijeenkomsten.

De financiële capaciteit en expertise binnen het regiobureau is kwetsbaar. Dit staat ook beschreven in de paragraaf risico's. We zien noodzaak en kansen om dit te versterken.

We organiseren de bijeenkomsten van de [Economic Board](#) en zorgen voor goede verslaglegging. De Economic Board Foodvalley brengt, conform het akkoord van het Algemeen Bestuur, de samenwerkingsafspraken tot uitvoering (vastgesteld in september 2025). De Economic Board omarmt de focus binnen het programma Toekomstbestendige Economie, waardoor de agenda van de Economic Board zich primair richt op de thema's Food, Innovatief MKB en HCA. Ook zal de Economic Board advies uitbrengen over thema's binnen het programma Verantwoorde Groei. De Economic Board treedt primair op als ambassadeur van Regio Foodvalley en de gehele Strategische Agenda.

3. FINANCIËLE KADERS 2027-2030

3.1. PRIJSINDEXERING BUDGETTEN

Omdat het grootste deel van het regiobudget aan salarissen wordt besteed, zijn de cao-onderhandelingen belangrijke ontwikkelingen om te volgen. Voor Regio Foodvalley is de CAO Samenwerkende gemeentelijke organisaties van toepassing. Deze is gelijk aan de CAO Gemeenten. Verder zijn er posten in de begroting die gevoelig zijn voor prijsinflatie. Om de koopkracht te behouden worden deze posten vanaf 2027 geïndexeerd conform de prijs bbp-index vanuit de septembercirculaire 2025.

	2026	2027	2028	2029	2030
Indices CPB bbp MEV 2026					
Volume bbp (8-jaars gemiddelde)	1,91%	1,76%	1,66%	1,54%	2,17%
Prijs bbp	2,49%	2,53%	2,65%	2,49%	2,36%
Gecombineerde bbp index	4,45%	4,33%	4,35%	4,07%	4,58%

In de vastgestelde Begroting 2026-2029 is rekening gehouden met 4% indexatie voor de jaren 2027 en verder. De ramingen van de septembercirculaire 2025 geven aanleiding om de meerjarenraming (2028-2030) in deze kaderbrief aan te passen conform de prijs bbp.

Bij het berekenen van de gemeentelijke bijdrage worden de cijfers van het CBS gebruikt voor het aantal inwoners en het aantal woningen. De in deze kaderbrief opgenomen bijdrage per gemeente is gebaseerd op de cijfers van 1 januari 2025 (zie figuur 10 op pagina 13). Voor de Begroting 2027 hanteren we de CBS-opgave van het herziene aantal inwoners per gemeente. In maart 2026 wordt dan zoals gebruikelijk een herberekening gemaakt op basis van de inwonersaantallen per 1 januari 2026.

3.2. MEERJARENRAMING 2027-2030

Uitgangspunt voor deze Kaderbrief 2027-2030 is de in 2025 vastgestelde meerjarenbegroting 2026-2029. Deze bedragen ziet u terug in figuur 2. Daaronder is de besluitvorming van het Algemeen Bestuur opgenomen die betrekking heeft op deze meerjarenraming (maatregel invoeren stelpost groei of krimp). De aanpassing van de systematiek voor indexatie zorgt voor een lagere gemeentelijke bijdrage voor het programma Algemeen. De gemeentelijke bijdrage aan de Strategische Agenda neemt met het verschil toe, gecorrigeerd voor de aanpassing inflatieontwikkeling prijs BBP. Per saldo is de bijdrage voor gemeenten gesteld in de Begroting 2026-2029 gelijk aan de bijdragen zoals opgenomen in de kaderbrief 2027-2030.

ABSOLUTE GEMEENTELIJKE BIJDRAGE GR MEERJARIG, STAPSGEWIJS OPGEBOUWD VANAF DE MEERJARENBEGROTING 2026-2029

OVERZICHT GEMEENTELIJKE BIJDRAGE	2026	2027	2028	2029	2030
<i>Vastgestelde begroting 2026 (met meerjarenraming 2027-2029)</i>					
Gemeentelijke bijdrage Algemeen	2.330.693	2.391.693	2.499.693	2.603.936	
Gemeentelijke bijdrage Mobiliteitsfonds	424.000	441.000	459.000	477.000	
Gemeentelijke bijdrage Strategische Agenda	1.516.719	1.541.028	1.572.229	1.632.318	
Totaal vastgestelde begroting 2026-2029	4.271.412	4.373.721	4.530.922	4.713.254	
Maatregel invoeren stelpost groei of krimp		20.000	40.000	60.000	
Aanpassing inflatie ontwikkeling naar prijsBBP en autonome ontwikkelingen		-1.855	-74.180	-153.345	
Toevoegen jaarschijf 2030 o.b.v. prijsBBP					4.901.398
Totaal na wijzigingen	4.271.412	4.391.866	4.496.742	4.619.909	4.901.398
Nieuwe bijdrage per onderdeel (Kaderbrief)					
Gemeentelijke bijdrage Algemeen	€ 2.330.693	€ 2.362.779	€ 2.463.749	€ 2.560.612	€ 2.712.956
Gemeentelijke bijdrage Mobiliteitsfonds	€ 424.000	€ 441.000	€ 452.687	€ 463.958	€ 474.908
Gemeentelijke bijdrage Strategische Agenda	€ 1.516.719	€ 1.588.087	€ 1.580.306	€ 1.595.339	€ 1.713.534
Totaal Kaderbrief 2027-2030	4.271.412	4.391.866	4.496.742	4.619.910	4.901.398

Figuur 2 De totstandkoming van de totalen van de Kaderbrief 2026 vanaf de vastgestelde begroting 2026 (laatste besluitvormingsmoment)

De gevraagde investering is gesplitst in vier onderdelen (zie pag. 13, figuur 8):

1. gemeentelijke bijdrage Programma Algemeen
2. gemeentelijke bijdrage Programma Toekomstbestendige Economie
3. gemeentelijke bijdrage Programma Verantwoorde Groei
4. gemeentelijke bijdrage Mobiliteitsfonds

Gemeentelijke bijdrage aan het Programma Algemeen (inwonerbijdrage)

De berekening van de gemeentelijke bijdragen aan het programma Algemeen 2027 is gebaseerd op de inwonersaantallen 2025. De bijgestelde bijdrage op basis van de inwonersaantallen per 1 januari 2025 wordt opgenomen in de Ontwerpbegroting 2027-2030, die voor 15 april 2026 aangeboden wordt aan de deelnemende raden van Regio Foodvalley. De raden wordt dan gevraagd een zienswijze in te dienen. De definitieve inwonersbijdrage wordt berekend op basis van de inwonersaantallen per 1 januari 2027. Naast de bijdragen van de deelnemende gemeenten zijn ook de bijdragen voor de thema's Food en/of Landelijk gebied van de gemeenten Putten en Bunschoten meegenomen conform de afspraken die met hen gemaakt zijn.

BIJDRAGE PER GEMEENTE AAN ALGEMEEN					
Gemeente	2026	2027	2028	2029	2030
Barneveld	384.342	389.633	406.284	422.257	447.379
Ede	756.161	766.571	799.330	830.755	880.181
Nijkerk	278.247	282.077	294.131	305.695	323.883
Renswoude	35.179	35.663	37.187	38.649	40.948
Rhenen	124.132	125.841	131.219	136.378	144.492
Scherpenzeel	64.144	65.027	67.806	70.472	74.665
Veenendaal	428.028	433.921	452.464	470.252	498.230
Wageningen	260.459	264.045	275.329	286.153	303.178
Subtotaal	2.330.693	2.362.779	2.463.749	2.560.612	2.712.956
Putten	53.853	56.137	57.625	59.059	60.453
Bunschoten	24.346	25.523	26.199	26.852	27.485
Totaal	2.411.176	2.445.926	2.549.008	2.647.917	2.740.441

Figuur 3 Bijdrage GR Regio Foodvalley en gemeenten Putten en Bunschoten aan Algemeen

Gemeentelijke bijdrage Strategische Agenda (programma's Toekomstbestendige economie en Verantwoorde Groei)

De bijdragen aan de Strategische Agenda volgen dezelfde berekeningssystematiek o.b.v inwoners. Een uitzondering wordt gemaakt voor het thema Toekomstbestendige landbouw. Daar vindt doorbelasting plaats op basis van de systematiek 20% aandeel inwoners en 80% aandeel landbouwbedrijven.

BIJDRAGE PER GEMEENTE AAN DE STRATEGISCHE AGENDA					
Gemeente	2026	2027	2028	2029	2030
Barneveld	306.624	310.712	310.190	313.423	334.584
Ede	525.254	543.900	541.822	547.142	586.469
Nijkerk	173.295	182.872	181.838	183.529	197.410
Renswoude	33.767	33.367	33.396	33.768	35.873
Rhenen	79.021	83.061	82.623	83.400	89.643
Scherpenzeel	39.434	41.712	41.467	41.850	45.034
Veenendaal	220.019	241.079	238.862	240.842	260.819
Wageningen	139.306	151.384	150.108	151.386	163.702
Subtotaal	1.516.719	1.588.087	1.580.306	1.595.339	1.713.534
Putten	52.532	58.648	59.367	60.083	61.875
Bunschoten	14.748	13.178	13.206	13.238	13.493
Totaal	1.583.999	1.659.913	1.652.879	1.668.660	1.788.902

Figuur 4 Bijdrage GR Regio Foodvalley en gemeenten Putten en Bunschoten aan de Strategische Agenda

Gemeentelijke bijdrage Mobiliteitsfonds

Het Mobiliteitsfonds is met ingang van 2014 ingevoerd. Bij de start van het Mobiliteitsfonds is overeengekomen dat de deelnemende gemeenten jaarlijks een bedrag van één euro per inwoner in dit fonds storten, waarbij er jaarlijks een prijsindexatie plaatsvindt.

BIJDRAGE PER GEMEENTE AAN HET MOBILITEITSFONDS					
Gemeente	2026	2027	2028	2029	2030
Barneveld	69.920	72.723	74.650	76.509	78.315
Ede	137.561	143.076	146.868	150.525	154.077
Nijkerk	50.619	52.648	54.043	55.389	56.696
Renswoude	6.400	6.656	6.833	7.003	7.168
Rhenen	22.582	23.488	24.110	24.710	25.294
Scherpenzeel	11.669	12.137	12.459	12.769	13.070
Veenendaal	77.867	80.989	83.135	85.205	87.216
Wageningen	47.383	49.283	50.589	51.848	53.072
Totaal	424.000	441.000	452.687	463.958	474.908

Figuur 5

TOTALE BIJDRAGE PER GEMEENTE					
Gemeente	2026	2027	2028	2029	2030
Barneveld	760.886	773.069	791.124	812.189	860.278
Ede	1.418.977	1.453.547	1.488.020	1.528.422	1.620.728
Nijkerk	502.160	517.597	530.013	544.613	577.988
Renswoude	75.346	75.686	77.415	79.419	83.989
Rhenen	225.735	232.390	237.952	244.488	259.428
Scherpenzeel	115.247	118.876	121.732	125.090	132.769
Veenendaal	725.914	755.989	774.461	796.300	846.265
Wageningen	447.148	464.712	476.026	489.387	519.952
Totaal	4.271.412	4.391.866	4.496.742	4.619.910	4.901.398

Figuur 6 Totalen GR Regio Foodvalley

Totale lasten SA, uitgesplitst per thema

Activiteit en programma	2026	2027	2028	2029	2030
2001 Food	134.000	321.618	323.372	325.167	331.177
3001 Human Capital	229.000	307.277	311.060	314.797	322.570
3002 Innovatief MKB	198.000	250.686	230.995	233.863	239.729
003.Toekomstbestendige economie	561.000	879.581	865.427	873.826	893.476
2000 Landelijk gebied	450.000	578.019	585.589	593.052	608.111
3000 Energie	185.000	293.482	296.402	299.306	306.062
4000 Ruimtelijke Economie	131.000	180.911	181.718	182.557	259.500
4001 Mobiliteit	103.000	197.409	198.915	200.430	204.533
4010 Regionaal ruimtelijk programmeren	88.000	108.573	110.079	111.561	114.470
5001 Wonen	91.000	218.939	221.606	224.296	228.353
004.Verantwoorde groei	1.048.000	1.577.332	1.594.310	1.611.200	1.721.029
Totaal	1.609.000	2.456.913	2.459.736	2.485.026	2.614.505

Figuur 7

De lasten van de Strategische Agenda zijn vanaf 2027 hoger dan in 2026 vanwege de doorbelasting van personeelskosten die behoren bij een inhoudelijk thema vanuit het programma algemeen naar de betreffende thema's binnen de Strategische Agenda. De totale lasten van de Strategische Agenda van figuur 7 zijn deels gebaseerd op de bijdragen van de gemeenten. Daarnaast wordt er door het Rijk, provincie of derden meebetaald aan diverse projecten (projectgelden/ subsidies). Vaak gaat dit om gelden die meerjarig worden ingezet voor het programma. Het gaat om substantiële bijdragen, te weten 2,8 miljoen euro in 2024 (laatst afgesloten boekjaar). Omdat deze bijdrage niet in te schatten zijn, worden deze in het lopende boekjaar door middel van een begrotingswijziging toegevoegd. Gemeenten lopen geen risico, omdat de uitgaven neutraal begroot worden op basis van de toegezegde subsidie.

TOTALE BIJDRAGE 2027 PER GEMEENTE PER ONDERDEEL GR REGIO FOODVALLEY

Gemeente	Algemeen	Mobiliteits-fonds	Strategische Agenda		Totaal
			Toekomstbestendige economie	Verantwoorde groei	
Barneveld	389.633	72.723	100.989	209.723	773.069
Ede	766.571	143.076	198.688	345.211	1.453.547
Nijkerk	282.077	52.648	73.112	109.760	517.597
Renswoude	35.663	6.656	9.244	24.123	75.686
Rhenen	125.841	23.488	32.617	50.444	232.390
Scherpenzeel	65.027	12.137	16.854	24.857	118.876
Veenendaal	433.921	80.989	112.468	128.611	755.989
Wageningen	264.045	49.283	68.438	82.946	464.712
Totaal	2.362.779	441.000	612.410	975.677	4.391.866

Figuur 8

TOTAAL BEGROTINGSSALDO PER JAAR

	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	-6.201.066	-6.066.352	-6.203.182	-6.357.199	-6.669.974
Lasten	6.201.066	6.066.351	6.203.182	6.357.199	6.669.975
Saldo	0	0	0	0	0

Figuur 9 Verhouding totale baten en lasten in de (meerjaren)begroting. Baten betreffen (naast de bijdrage van gemeenten) de bijdrage van de Provincie, mutaties in reserves en de verrekening van de transparante BTW.

Inwoneraantal 1-1-25 volgens CBS	Inwoners	Percentage
Barneveld	63.160	16,49%
Ede	124.262	32,44%
Nijkerk	45.725	11,94%
Renswoude	5.781	1,51%
Rhenen	20.399	5,33%
Scherpenzeel	10.541	2,75%
Veenendaal	70.339	18,36%
Wageningen	42.802	11,18%
Totaal	383.009	100%

Figuur 10

3.3. FINANCIËLE UITDAGINGEN

Vanaf 2026 staat Regio Foodvalley voor een aantal financiële uitdagingen. Deze worden met name veroorzaakt door het wegvallen van de subsidie van provincie Gelderland (op basis van de Strategische Agenda 2020-2025), actualisering van dienstverleningsovereenkomsten en tijdelijke investering in de strategische slagkracht vanuit gemeenten.

Het begrotingsjaar 2026 is met de inzet van incidentele middelen sluitend. Voor 2027 geldt dat de inwonersbijdrage voldoende is voor dekking van het programma Algemeen (regiobureau). Voor de inhoudelijk programma's Toekomstbestendige economie en Verantwoorde groei zien we dat onze ambities en de financiële middelen verder uit elkaar loopt. Momenteel worden er per programma, maar ook tussen programma's, gesprekken gevoerd om de begroting sluitend te krijgen. Het uitgangspunt daarvoor is de 0-lijn. Het regiobureau brengt de mogelijkheden in beeld, inclusief de (on)mogelijkheden en consequenties. Het Algemeen Bestuur (AB) besluit hierover op 13 februari 2026. Vervolgens worden de keuzes verwerkt in de Ontwerpbegroting 2027-2030. Het proces volgt de P&C-cyclus zoals weergegeven in fig. 1 op pagina 4.

3.4. RISICOPARAGRAAF

Huisvesting

De kosten van huisvesting van het regiobureau zullen in de komende jaren verder oplopen. Momenteel wordt er binnen de financiële kaders gezocht naar een structurele oplossing.

Projectbeheersing

Gezien de toename van het aantal projecten dat onder aansturing van het regiobureau wordt uitgevoerd en de verwachting dat deze groei de komende jaren verder zal doorzetten, is het van belang om de beheersing van deze projecten te versterken. Het professioneel beheren van projecten draagt bij aan een verbeterde risicobeheersing, efficiënt gebruik van middelen en het vergroten van de kans op succesvolle realisatie van projectdoelstellingen. Er worden continu verbeteringen doorgevoerd binnen de mogelijkheden. Deze mogelijkheden zijn echter niet optimaal doordat de capaciteit onder druk staat. Wij signaleren hierdoor een risico bij de aanvraag van subsidies (inclusief cofinanciering), risicobewaking, tussentijdse monitoring van de projecten alsmede de verantwoording van de aanvragen tot vaststelling.

